

සිදත්සඟරාව ප්‍රතිපක්‍ෂතා ව්‍යාකරණයක් ද?

- ආචාර්ය කනංගමුවේ රාහුල හිමි

ක්‍රි.ව. 13 වැනි සියවසයේ දී පතිරාජ පිරිවෙන්පති හිමියන් විසින් සිදත්සඟරාව ලියන ලදී. ඇතැමෙක් පතිරාජ පිරිවෙන්පති වේදේහ හිමියන් ලෙස ද තවකෙක් අනෝමදර්ශි හිමියන් ලෙස ද සලකති. ග්‍රන්ථ කතීන්වයේ නාමය කවරෙකුට උරුම වුව ද එ මඟින් වන්නා වූ භාෂාත්මක ලාභය සුවිශාල ය. එදා මෙදා තුර සිංහල භාෂා අධ්‍යයනය කරන්නන්ගේ අත්පොත වී ඇත්තේ ද මේ සිදත්සඟරාවයි. සිදත්සඟරාවට පෙර සිංහල වියරණ පොතක් තිබුණේ ද යනු සැක සහිත ය. තිබුණේ වී නමුදු එවැන්නක් අද අප අතර අත්පත් වී නැත. හේ අපවත් වූ පොත් අතර ය.

මෙහි දී අපගේ අරමුණ වන්නේ සිදත්සඟරාව පද්‍යකරණය සඳහා රචනා කරන ලද වියරණ ග්‍රන්ථයක් ද යන්න පිළිබඳව විමසා බැලීමයි. කතුවරයාගේ පරමාර්ථය අනුව බලන කල්හි පාඨක පිරිස වී ඇත්තේ ආධුනිකයන් ය.

මහද ගඳකිළි කැරැ - සවිතේ ගෙවා දන්නට
දුහුනන් දැනුම් සඳහා - කරනෙම් සිදත්සඟරා!

ආධුනිකයන්ගේ දැනුම වර්ධනය පිණිස සිදත්සඟරාව කරමිසි කතුවරයා ප්‍රතිඥා දෙයි. මෙහි සඳහන් දුහුනන් කවුරුන් ද යන්න පිළිබඳව විමසා බැලිය යුතු ය. සිදත්සඟරාවේ සඳහන් ව්‍යාකරණ විභාගයන් දෙස විමසිලිමත් ව බලන කල්හි සිංහල භාෂාව පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය ලබන්නට පිවිසෙන අයෙකුට එයින්

ලබාගත හැකි ප්‍රයෝජන අල්ප විය හැකි ය. භාෂාව පිළිබඳව ප්‍රවීණත්වයක් ලබා ඇත්තෝ ද විටෙක සිදත් න්‍යායයන් අවබෝධ කර ගැනීමෙහි දුෂ්කර තත්ත්වයට පත්වෙති. ඇතැම් අදියර විස්තර කරන විට සපයා ඇති විවරණ නිර්වචන හා ඒ හා දක්වන උදාහරණ නිවැරදිව ග්‍රහණය කර ගැනීම පවා අපහසු ය. නමුත් මේ මතයෙහි එල්බ ගෙන සිදත්සඟරාව පද්‍ය කරණයේ ආධුනිකයන්ට ම ලියන ලද්දකැ' යි ප්‍රකාශ කිරීම කොහෙත්ම සාධාරණ නොවේ. නමුත් සිදත්සඟරාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්හි යෙදුණු භාෂාවේදීන් බොහෝ දෙනෙකුගේ ම අදහස වන්නේ සිදත්සඟරාව පද්‍යකරණයට බට ආධුනිකයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස රචිත බවයි.

සිදත්සඟරාවේ එන බොහෝ සූත්‍ර හෝ සිද්ධාන්ත ව්‍යාකරණ ක්ෂේත්‍රයට එන ආධුනිකයන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා නොවන බව පෙනේ. ඒ සූත්‍ර හෝ සිද්ධාන්ත ග්‍රහණය කොට ගැනීමට නම් ව්‍යාකරණය පිළිබඳ සෑහෙන දැනුමක් අවශ්‍ය වේ. සිදත් ලියා ඇත්තේ එවැනි දැනුමක් ඇති පද්‍ය රචනයෙහි හුරුවක් නැති ආධුනිකයන් සඳහා ය.²

පද්‍ය රචනය සඳහා වැඩි වශයෙන් උපයෝගී කර ගෙන ඇති හෙළව සඳහා ලියවුණු ව්‍යාකරණ පොත් අතුරෙන් දැනට අපට ඉතිරි ව ඇත්තේ එකක් පමණි. ඒ මේ සිදත්සඟරාවයි.³ සිදත් කතුචරයා වියරණය යන්නෙන් හැඳින්වූයේ පද්‍ය භාෂාවේ ඇති කෘත්‍රීම ලක්ෂණය දක්වන නීති සමුදායක් මිස සිංහලයේ ස්වාභාවික ලක්ෂණ නොවේ.⁴

සිදත් සඟරාව දැනට අප සතුව පවතින පැරැණි ම ව්‍යාකරණය පිළිබඳ උපදෙස් සපයන කෘතියක් ලෙස සැලකිය හැකිය. මෙම කෘතියෙහි වැඩි කොටසක් පද්‍යයෙන් ම සම්පාදනය කොට ඇති අතර බොහෝ නිදසුන් පැරැණි ගී කාව්‍යයන්ගෙන් උපුටා ගත් ඒවාය. මෙහි මුල් අදියර දහය පද්‍ය කරණයෙහි යෙදෙන ආධුනිකයන්ගේ වියරණ දැනුම සඳහා සම්පාදනය වී ඇතත් ගද්‍ය ව්‍යවහාරය සම්බන්ධයෙන් ද ඒවා යොදා ගැනීමෙහි

එතරම් බාධාවක් නො පවතී. එහෙත් මෙහි වියරණ ඉගැන්වීම් අමිශ්‍ර සිංහලය සඳහා ම සකස් වූවක් බව අමතක නොකළ යුත්තකි. අවසාන වශයෙන් ඇති ඉටුනිටු (ඉෂ්ටානිෂ්ට) හා ලකර (අලංකාර) අදියර දෙක පැහැදිලි ලෙස ම කාව්‍යකරණය සඳහා උපදෙස් සපයයි.⁵

යට දක්වන ලද්දේ විද්වත් නිර්වචන කීපයකි. ඒවා තුළින් පැහැදිලි වන්නේ සිදත්සඟරාව පද්‍ය කරණයේ ආධුනිකයින් උදෙසා රචිත බවයි. සිදත්සඟරාවේ ම දක්නට ඇති නිර්වචනයන්ගෙන් ද ඒ බව තවදුරටත් සනාථ වේ.

වෙසෙසුන් වෙසෙස් විදි - කිවි කම සරින් වනුයේ
 අරුත් වියරන වරෙහි - වෙසෙසුන යොදා වූ දා'

වෙසෙසුන් වෙසෙස් අදියරේ දී පැනෙන ඉහත ගීය විමසීම් කරන විට පැහැදිලිවම තීරණය කළ හැක්කේ සිදත්සඟරාකරුගේ පාඨකයන් වී ඇත්තේ පද්‍ය කරණයේ ආධුනිකයන් බව යි. විශේෂණ විශේෂ්‍ය හේදය කවියාගේ අභිමතය පරිදි යොදා ගත හැකි ය. නමුත් අර්ථ ව්‍යාධ්‍යානයේ දී විශේෂණයට පරව "වු", ධාතුව යොදා ගත යුතු බව විශේෂයෙන් සඳහන් කිරීමෙන් ද තත් නිගමනය තවදුරටත් සනාථ කරවයි.

ඉති වියරණ දැනැ - කිවියර පදි බදනා
 ඉටු 'නිටු ගණ අකුරු ඇ - ලකුණු විමසා බදනේ,'

පද්‍ය බන්ධනයේදී පමණක් උපයෝගී කර ගන්නා ඉෂ්ටානිෂ්ට ලක්ෂණ පිළිබඳ විග්‍රහයේ දී කතුචරයා මුලින් ම සඳහන් කරන්නේ ඉටු නිටු ආදී වියරණ ලක්ෂණ දැන පද්‍ය බන්ධනයේ යෙදිය යුතු බවයි. මෙහි වියරණ යනුවෙන් විග්‍රහ කර ඇත්තේ පද්‍ය බන්ධනයේදී අනුගමනය කළ යුතු සංකල්පයන් ය.

තතු එසේ වූ කල්හි සිදත්සඟරාව ආරම්භයේ දී ම සඳහන් කරන වියරණ යන පදයෙන් ද අපේක්ෂා කරන්නට ඇත්තේ පද්‍ය බන්ධනයට අවශ්‍ය කරන වියරණ සංකල්පයන් විය නොහැකි ද?

- එබැවින් සන් සඳ - ලිඟු විඛන් සමස් පියෙවි
- පස කිරිය ලොප දෙස් අගම් - පෙරරු දෙරු පෙරැළි
- වැඩි අඩු නිපා නියම් - අනියම් අවිදුමන් විදි
- වී විසි වැදැරුම් - වියරණ විදි සපසා

මෙහි දක්වන ලද වියරණ විස්ස භාෂාවේ එක ම තරාතිරමකට අයත් ලක්ෂණ නො වේ. මේ පිළිබඳ විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ මහැදුරු සුගතපාල ද සිල්වා මහතා එක ම තරාතිරමකට අයත් වියරණ විදි ගොනු කරමින් තත් වියරණ විදි විස්ස හතර ගොනුවකට බෙදා දක්වයි.

1. අක්ෂර හා ශබ්ද
2. භාෂාව විකෘත කිරීමේ උපාය මාර්ග
3. භාෂාවේ දක්නට ලැබෙන ව්‍යාකරණාංග
4. සමාස

මෙම වර්ග කිරීම අනුව වියරණ විදි විස්සෙන් තෙළසක් ම අයත් වනුයේ භාෂාව විකෘත කිරීමේ උපාය මාර්ග නම් වූ ගොනුවටයි. එනම් සන්, සඳ ,ලොප්, අදෙස්, අගම්, පෙරරු, දෙරු, වැඩි, අඩු, නියම්, අනියම්, අවිදුමන්, යන කොටස්ය.

භාෂාවක් විකෘති කිරීමේ අවසරය ලැබී ඇත්තේ පද්‍ය කරණයේ යෙදෙන්නන්ට පමණි. පද්‍ය බන්ධනයේ දී තමන්ට අවශ්‍ය පරිදි භාෂාව හසුරුවා ගැනීමේ ක්‍රමෝපායයන් දක්වමින් වියරණය යනුවෙන් දක්වන්නට ඇත්තේ අර්ථ ව්‍යාධ්‍යානයේ වියරණයන් නොව පද්‍ය බන්ධනයේ ඇවැසි සංකල්පයන් ම විය යුතුය.

යට දක්වන ලද තොරතුරු අනුව සිදත්සඟරාව වියරණ සපයන්නේ පද්‍ය බන්ධනයේ ආධුනිකයන්ට පමණක්ය යන්න තීරණය කිරීම එතරම් ම සාධරණ නොවේ යනු අපගේ හැඟීමයි. සිදත්සඟරාවේ විස්තර කරන වියරණ අදියර වශයෙන් 12කි.

එයින් අදියර කීයක් පද්‍ය කරණය සඳහා සීමා වී ඇත්දැයි විමසීමෙන් ප්‍රචෝක්ත නිගමනයට බැසීම වඩාත් යෝග්‍ය වෙයි.

සන් අදියරේ දී අක්ෂර හඳුන්වා දෙන කතුවරයා එම හැදින්වීමට අක්ෂර තිහක් පමණක් ඇතුළත් කර දක්වයි. සිදත්සඟරාව රචනා කරන්නට පෙර රචිත සම්භාව්‍ය ගද්‍ය ග්‍රන්ථයන්හි මිශ්‍ර සිංහල භෝඩියක් දක්නට ඇතත් සිදත්සඟරාවට අක්ෂර තිහක් පමණක් යොදා ගත්තේ කවර හේතුවක් මත ද? ශ්‍රී කාව්‍ය ග්‍රන්ථයන්හි ඇතුළත් අක්ෂර ප්‍රමාණයද හුදු හෙළවට පමණක් සීමා වූ ප්‍රමාණය ම වේ.

අක්ෂර විස්තර කිරීමේ දී ද ස්වර වර්ග කර දක්වන්නේ ලුහු ගුරු වශයෙනි.

“පණකුරු පසෙක් එද ලුහු ගුරු බෙයින් දස වේ යි”¹⁰

හුස්ව හා දීර්ඝ ස්වර යනුවෙන් විග්‍රහ විය යුතු තැන ලුහු ගුරු හේදයක් ගෙන හැර දක්වන්නේ පද්‍ය කරණයට අදාළ විය යුතු බැවිනැ.

රඟ බඟ හර ඇහි උනුමතින්”¹¹

බිත්ඳුව දැක්වීමේදී පළමුව පද්‍යයේ යෙදෙන අයුරු දක්වා දෙවනුව අර්ථ ව්‍යාධ්‍යානයේ යෙදෙන තැන් පෙන්වා දෙයි. සඤ්ඤකය හඳුන්වන්නේ ද උනුමතින් යනුවෙනි. මාත්‍රා යනුවෙන් අක්ෂර ගණනය කරන්නේ පද්‍යයේ මිස අර්ථ ව්‍යාධ්‍යානයේ දී නො වේ.

එසේ ම සන් අදියරෙහි පැණෙන පෙරැළි ආදී වියරණ ලක්ෂණ පිළිබඳ බැලුව ද ඒවා වෙන් වී ඇත්තේ අර්ථ ව්‍යාධ්‍යානය පිණිස නොවන බව පැහැදිලි ය. එබැවින් සිදත්සඟරාවේ මුල් අදියර වෙන් වී ඇත්තේ පද්‍ය කරණයෙහි වියරණය හඳුන්වා දීමට බව පෙනේ.

සඳ අදියරෙහි අඩංගු වන සියලු ලක්ෂණ අවශ්‍ය කරන්නේ භාෂාව විකෘත කොට ප්‍රයෝජන ලබන්නෙකුට ය. භාෂාවක් තුළ

අන්තර්ගත කරුණු විකෘත කළ හැක්කේ එහි ඇති ශෝභනත්ත්වයට හානියක් නො වන අයුරෙනි. යම් විරිතකට, රිද්මයකට හා පිළිවෙලකට අනුව පද ගලපා ගැනීම යි. මෙහි දී භාෂාව විකෘත කිරීම නිසි අයුරෙන් කළ යුතු ය. සඳ අදියරේ දී "නිසි විදිනි" යනුවෙන් සිදත් කතුවරයා පැහැදිලි කරන්නේ එම න්‍යායයි. පද්‍ය රචකයාට තම ඡන්දස, විරිත, එළිසමය, ඇ කාව්‍ය ලක්ෂණ රැක ගැනීම සඳහා ම මෙම සඳ අදියර වෙන් ව ඇති සැටියක් පෙනේ. ලෝපය, ආදේශය, ආගමය, ද්විත්ත්වය, ඇ නොයෙක් සන්ධි ලක්ෂණ උපයෝගි වන අයුරු නිදසුන් කීපයක් ගෙන බලමු.

- සැරියුත් > සැරිපුත්
- අයුණු > අගුණු
- වැහැප් > වැහැබි
ආදේශනයෙන් ද
- අනත් > නත්
- උවරද > වරද
- රදු > රදු
- බාහු > බා
ආදි ලක්ෂණ ලෝප
න්‍යායයෙන් ද
- උවරණ > උවාරණ
- නවම් > නවාම්
- සිහිලෙහි > සිහිලේහි
යන තන්හි මාත්‍රා වෘද්ධියෙන් ද
- නී සයුරා > නීසයුරා

- සේ ගුණෙන් > සෙගුණෙන්
යන මාත්‍රා හානියෙන් ද
- රුක් අත්තන > රුක්කත්තන
- පොල් අත්ත > පොල්ලත්ත යන තැන්හි දෙරු
සඳින් ද)

පදයන් තුළ මාත්‍රා විෂමතාවක් කර ගෙන ඇත. එසේ කර ඇත්තේ කුමක් පිණිස ද යන්න අවබෝධ කර ගැනීමට පුළුවන. මේ අනුව අපට තීරණය කළ හැක්කේ සිදත්සඟරාවේ සඳ අදියර වෙන් වී ඇත්තේ පද්‍යකරණයේ ආධුනිකයින් උදෙසා උපදෙස් දීම සඳහා බවයි. විවිධ උගතුන් මෙම අදියර පිළිබඳව කර ඇති නිර්වචනයන්ගෙන් ද ඒ බව තව දුරටත් සනාථ කෙරෙයි.

පද්‍යයක විරිත ඇති වන්නේ එහි විවිධ පාදවල එන අකුරු මාත්‍රා ගණන අනුවයි. ඒ ඒ පාදයෙහි මෙ පමණක් මාත්‍රා ගණනක් තිබිය යුතු යැයි සම්මතයක් කාව්‍ය ශාස්ත්‍රයෙහි එයි. කිසියම් පද්‍ය පාදයක එන මාත්‍රා ගණන විරිතට ගැලපෙන පරිදි අඩු වැඩි කිරීමට නම් මේ සන්ධි විදිය උපකාරී වේ.¹²

භාෂා විෂයක ලිපි ග්‍රන්ථයේ දී සිදත්සඟරාවේ සඳහන් වියරණ විදි යන මාතෘකාව යටතේ කරුණු ඉදිරිපත් කරන මහාචාර්ය සුගතපාල ද සිල්වා මහතාගේ අදහස වන්නේ ද සඳ අදියර වෙන් වන්නේ පද්‍යකරණයේ ආධුනිකයන් සඳහා බවයි.

ලිංගාධිකාරයේ දී සිදත් කතුවරයා සිංහලයේ ලිංග දෙකක් පමණක් ඇති බව කියයි.

සකුසත් අනුසරෙන් - ඇත ද සදනට ලිඟු බේ
නොපැනේ වහර වෙසෙසෙක් - පුම ඉතිරි ලිඟු දෙක විනා¹³

සිදත් කතුවරයා විශේෂයෙන් ම තම වියරණය ග්‍රන්ථය කිරීමේ දී ගුරුහරුකම් ලබා ගත්තේ මාතෘ භාෂාගත ග්‍රන්ථයන්ගෙනි. එයින් පාලි මොග්ගල්ලානයට මූලිකත්වය දී ඇත. කරුණු

එසේ වුවද ලිංග විග්‍රහයේ දී කතුචරයා සිංහල භාෂාවේ ලිංග දෙකක් පමණක් ඇති බව කියයි. මව් භාෂාවන්හි ලිංගත්‍රයක් දක්නට ඇතත් සිදත් කතුචරයා කවරක් නිසා ලිංග දෙකක් පිළිබඳ ව සඳහන් කළේ ද යන්න ගැන විමසා බැලිය යුතුය. ශබ්ද ප්‍රකෘති පුල්ලිංග හා ස්ත්‍රී ලිංග වශයෙන් බෙදා දක්වන කතුචරයා අප්‍රාණවාචී ශබ්ද ප්‍රකෘති ද මේ දෙ ලිඟුවෙහි ම සංග්‍රහ කරයි.

මෙහි දී පැන නගින ප්‍රශ්නය වනුයේ ශබ්ද ප්‍රකෘතිය හැම කල්හි ම මේ දෙලිඟුවෙහිම සංග්‍රහ කළ හැකි ද යන්නයි. කරුණු එසේ වුවද ලිංග විග්‍රහයේ දී කතුචරයා සිංහලයේ ලිංග දෙකක් පමණක් ඇති බව කියයි. මව් භාෂාවන්හි ලිංගත්‍රයක් දක්නට ඇතත් සිදත් කතුචරයා කවරක් නිසා ලිංග දෙකක් පිළිබඳව සඳහන් කළේ ද යන්න ගැන විමසා බැලිය යුතුය. කවි ලැකියේ යෙදෙන්නන්ට අප්‍රාණවාචී ශබ්ද ප්‍රාණවාචී රූප ගන්වා දෙ ලිඟුවෙහි යෙදීමට අවසර තිබේ. හී කාව්‍ය ග්‍රන්ථයන්ගෙන් ඒ බව පෙනේ. එම අවසරය නිසා සිදත්සඟරාවේ දී ලිංග දෙකක් පමණක් දක්වන්නට ඇතැයි සිතේ. තත් ක්‍රමයෙන් ද ඔප්පු වන්නේ සිදත්සඟරාව පද්‍ය කරණයේ ආධුනිකයන් සඳහා ලියා ඇති බවයි.

විඛන් අදියර පැහැදිලිව ම භාෂාවට (අර්ථ ව්‍යාධ්‍යාවට) සැපයූ වියරණයකි. නාමයක් ඒ ඒ අර්ථ ගැන්වීම පිණිස බෙදා දක්වන්නේ විභක්තියයි. පද්‍ය කරණයට එයින් වන උපකාරයට වඩා අර්ථ ව්‍යාධ්‍යාවට වන උපකාරය ඉමහති. එසේ ම සමාස අදියර සිංහල භාෂාවට වෛකල්පික වියරණ අංගයකි. මව් භාෂාවල සමාස විග්‍රහ කර ඇති බැවින් සිංහල භාෂාවට ද සමාස ඇවැසි යි කල්පනා කළ සිදත් කරු ඒ සඳහා තම ග්‍රන්ථයේ අදියරක් ම වෙන් කර ඇත.

වෙසෙසුන් වෙසෙස් අදියර ද පැදි බැදීමෙහි උපයෝගී කර ගන්නා භාෂා න්‍යායයක් පිළිබඳව විස්තර කිරීමකි.

යොදන වෙසෙස් සමවේ - වෙසෙසුනැ ලිඟු විඛන් බස්
නො යොදොත තබා නියමින් - කිවි කමිහි තෙර පතුයේ

වෙසෙසුන් වෙසෙස් විදි - කිවි කම සරිනි වනුයේ
අරුත් වියකන වහරෙහි - වෙසෙසුනැ යොදා වූ ද¹¹

විශේෂණ විශේෂ්‍ය කවියාගේ අභිමතය පරිදි සිදු කර ගැනීමට අවකාශය ඇති බව එ මගින් පෙන්වා දෙන කතුචරයා ක්‍රමාධිකරණ හා හිත්නාධිකරණ ප්‍රභේදය ගැන ද සඳහන් කරයි. තත් ප්‍රභේද අවශ්‍ය කරන්නේ කවියාට මිස අනෙකෙකුට නොවේ.

ඉතික්ඛිති ව පැණෙන කිරිය, පසරුත්, වුත්, අවුත්, හා කිරිය කරු පද සබඳ, යන අදියර අර්ථ ව්‍යාධ්‍යාව උදෙසා වෙන් වූ අදියර වේ. කතුචරයාගේ පාඨක පිරිස අනුව මෙවැනි වියරණ සංකල්ප ක්‍රමක් සඳහා ඉදිරිපත් කළේ ද යනුවෙන් යමෙකුට නර්ක කළ හැකිය. පද්‍ය නිර්මාණයේ යෙදෙන්නන් වුව ද එවැනි වියරණ ක්‍රම මනාව අවබෝධ කරගෙන සිටිය යුතු බැවින් තත් වියරණ සංකල්ප ඉදිරිපත් කළා විය හැකිය.

සිදත්සඟරාවේ අවසාන අදියර දෙකම වෙන් වී ඇත්තේ කවි ලැකියේ වියරණය උදෙසාය. අට ගණය, සුභාක්‍ෂර, අපායාක්‍ෂර, මෙන් ම අක්ෂරයන්ගේ ඉෂ්ටානිෂ්ට භේදය පිළිබඳවත් ඉටු නිටු අදියරේදී පෙන්වා දෙයි. එසේ ම පුනරුක්ත දෝෂ ද අර්ථ දෝෂ, පිළිවෙළ දෝෂ, නේය දෝෂ, ගුභාර්ථ දෝෂ, හිත්ත දෝෂ, ආදී කාව්‍ය දෝෂ පිළිබඳව ද එහිදීම විස්තර කරයි.

සිදත්සඟරාවේ අවසාන අදියර වන ලකර අදියර ද පද්‍ය කරණයේ උපයුක්ත අලංකාර ලක්ෂණ පිළිබඳව විග්‍රහ කරයි. ආලංකාරිකයන් විසින් දක්වන ලද අලංකාර අතර උපමාලංකාරය, උත්ප්‍රේක්ෂාලංකාරය, රූපකාලංකාරය, ඇ අලංකාර විදි කිහිපයක් සනිදර්ශව දක්වා ඇත. හුදෙක් මෙම ලක්ෂණයන් ද අර්ථ ව්‍යාධ්‍යානකරුවන්ට උපදෙස් දීමට රචිත ලක්ෂණයන් නොවන බව ඉදුරා පැහැදිලි ය. විශේෂයෙන් ම තත් ක්‍රමෝපායයන් අවශ්‍ය කරන්නේ පද්‍ය රචකයන්ට ය. කරුණු එසේ හෙයින් සිදත්සඟරාවේ අවසාන අදියර ද කවි ලැකිය සඳහා ම වෙන් වූ බව පෙනේ.

යට දක්වන ලද තොරතුරු අනුව අපට පෙනෙන්නේ සිදත්සඟරාවේ විස්තර වූ අදියර 12 න් 6 ක් ම කච් ලැකියෙහි වියරණ ඉගැන්වීමට වෙන් කර ඇති බවයි. එනම්,

1. සන් අදියර
2. සඳ අදියර
3. ලිඟු අදියර
4. වෙසෙසුන් වෙසෙස් අදියර
5. ඉටුනිටු අදියර
6. ලකර අදියර

සෙසු අදියර අතර විඛත් අදියර, කිරිය අදියර, පසරුන් අදියර, වුන් වුවත් අදියර, කිරිය කරු පද සබඳ අදියර වෙන් වී ඇත්තේ අර්ථ ව්‍යාධ්‍යාවට වියරණ සැපයීම පිණිස බව පෙනේ.

සමස් අදියර දක්වා ඇත්තේ මව් භාෂාවන් හි පැණෙන නිසාවෙනි. සිංහල භාෂාවට එය එතරම් ම වැදගත් සංකල්පයක් නොවන බව පෙනේ. සිදත්සඟරාවේ අදියර අතුරින් වැඩි කොටසක් මිඩංගු කොට ඇත්තේ පද්‍ය වියරණය ඉගැන්වීමට බව පෙනේ.

සිදත්සඟරාවේ මුලින් සඳහන් කරන වියරණ විධි 20න් 13ක්ම වෙන් කර ඇත්තේ පද්‍ය කරණය සඳහාය. සෙසු විදි 07 වෙන් කර ඇත්තේ ගද්‍ය ව්‍යාකරණය පිණිස බව පෙනේ. ඒ සමස් විදිය ද ඇතුළත්ව ය. නමුත් සුගතපාල ද සිල්වා මහතා සමස් විදිය එයින් ඉවත් කර ඇත. එතුමා විදි පිළිබඳව මෙසේ සඳහන් කරයි.

"සිදත්සඟරාවේ දක්වන ලද වියරණ විධි 20 අතරින් ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ දැක්වෙන්නේ පියෙව්, පස, කිරිය, නිපා, විඛත් ලිඟු යන හයෙන් පමණක් බව පෙරම කියන ලදී. ඒවා ද සිදතේ පරමාර්ථයට හෝ සිංහල භාෂා

විග්‍රහයට හෝ මුළු සිංහල භාෂාවට තබා කච් බස පමණක් සඳහා හෝ නො පොහොනා බව මේ කරන ලද විස්තරයෙන් පෙනේ. සිදත් සිංහලය සඳහා වූ වියරණය පොතකැයි ගැනීම ප්‍රඥා ගෝචර නොවේ".¹⁵

කරුණු කෙසේ වුවද සිදත්සඟරාව කච් ලැකියෙහි වියරණ මෙන් ම ලෙච් ලැකියෙහි ද වියරණය උගන්වන බව පෙනේ. මෙහි ලෙච් ලැකිය යනුවෙන් හඳුන්වා දී ඇත්තේ ලෝක ව්‍යවහාරික භාෂාවයි. පද්‍ය කරණයේ ආධුනිකයාට තම ග්‍රන්ථයෙන් වැඩි හරියක් මිඩංගු කරන කතුචරයා අර්ථ ව්‍යාධ්‍යාව සඳහා ද තම ග්‍රන්ථයෙන් කොටසක් මිඩංගු කර ඇති බව පෙනේ. කචියෙකු භාෂාත්මක වියරණය දැන සිටිය යුතු ය. එබැවින් සිදත්සඟරාවට භාෂාත්මක වියරණ එකතු කරන්නට ඇතැයි තර්ක කිරීම සාධාරණ ය. නමුත් භාෂාව පිළිබඳව පුළුල් අවබෝධයක් ඇති එහෙත් පද්‍ය නිර්මාණයේ ආධුනිකයින්හට තත් වියරණ ක්‍රමයන්ගෙන් වන්නා වූ උපකාරය කෙතරම් ද යනු විමසිය යුතුව ඇත. එම නිසා අපගේ හැගීම වනුයේ සිදත්සඟරාව යනු ප්‍රතිපක්ෂතා වියරණ ග්‍රන්ථයක් බවයි.

මෑ පෙළ පමණ සිඹි	- කිවීමත් දනන් පසසත
ගරහන යළිදු කම් කිම්	- පඬුවෝ මෑ මෙහි පමණෝ" ¹⁶

ඉහත දක්වන ලද ගීය සිදත්සඟරාවේ අවසාන කොටසෙහි සඳහන් ය. එහි කිවීමත් හා පඬුවෝ යනුවෙන් පද දෙකක් කතුචරයා යොදා ගෙන ඇත. සිදත් සඟරාවේ මීට පෙර සඳහන් කිවියන් යන පදයෙන් අපේ උගත්තු උපකල්පනය කළෝ පද්‍ය නිර්මාපකයන් ය. එබැවින් මෙහිදී කිවීමත් යන පදයෙන් උපකල්පනය කරන පාඨක පිරිස වන්නෝ ඔවුහු ය. පඬුවෝ යන පදයෙන් උක්ත භාෂා විශාරදයින් යන උභයාර්ථ පාඨකයන් ඇමතීමක් ගම්‍ය නොවේ. මෙතෙයින් බලන කල්හි සිදත් සඟරාව කචියට ලියන ලද වියරණ පොතක් සේ ගැනීමට කිසිදු බාධාවක් ද නොවේ.

නමුත් සිදත්සඟරාව ප්‍රතිපක්‍ෂතා විශරණයක් බව නම් ඉදුරා ප්‍රකාශ කළ යුතුව ඇත. සිදත් සඟරාව පිළිබඳව අධ්‍යයනය කළ බොහෝ උගත්තු සිදත්සඟරාව පද්‍ය රචකයන් සඳහා ලියූ ග්‍රන්ථයක් බව අවධාරණයෙන් යුක්තව කියති. ඒ සඳහා නොයෙක් තොරතුරු ද ගෙන හැර දක්වති. හුදෙක් එම නිදසුන් පද්‍යකරණයේදී උපයෝගී කර ගන්නා විශරණ සංකල්ප පමණක් උද්ධෘත කරගෙන ය. අනෙක් සංකල්ප ගැන කථා කළ ද එයන් පද්‍ය රචකයන්ට ම සම්බන්ධ කිරීමට උත්සාහ කරමිනි. සිදත්සඟරාවේ පාඨක පිරිස වූයේ භාෂාත්මක නිපුණතාවක් ඇති එහෙත් පද්‍යකරණයේ ආධුනිකයින් ය. භාෂාත්මක නිපුණතාවක් ඇතියවුන්ට නිපා, වුත්, අවුත්, සමස්, ආදී විශරණ සංකල්ප ඉගැන්වීමෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය කවරේදැයි යන්න අවබෝධ කර ගැනීම දුෂ්කර ය. එහෙයින් තීරණය කළ යුත්තේ සිදත්සඟරාව වනාහි ප්‍රතිපක්‍ෂතා විශරණයක් දක්වන විශරණ ග්‍රන්ථයක් ලෙසිනි. හේතුව සිදත්සඟරාව ප්‍රතිරෝධීය විශරණ ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන බැවිනි.

ආන්තික සටහන්

- 1 ජයතිලක, කේ. විමර්ශන සහිත සිදත්සඟරාව, 1992, ප්‍රදීප ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, පි.අ. 01.
- 2 - එම -, පි.අ. 10
- 3 - එම -, පි.අ. 11
- 4 සිල්වා ද, සුගතපාල, භාෂා විෂයක ලිපි, 1972, සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්මන්ට් සමාගම, කොළඹ, පි.අ. 84-85.
- 5 පඤ්ඤසාර හිමි, ඔක්කම්පිටියේ, සිදත්සඟරා විමසුම, 2004, එස්. ඇන්ඩ්. එස්. මුද්‍රණය, කොළඹ 10, පි.අ. Xii.
- 6 ජයතිලක, කේ. විමර්ශන සහිත සිදත්සඟරාව, 1992, ප්‍රදීප ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, පි.අ.61.
- 7 - එම -, පි.අ.73.
- 8 - එම -, පි.අ.01.
- 9 සිල්වා ද, සුගතපාල, භාෂා විෂයක ලිපි, 1972, සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්මන්ට් සමාගම, කොළඹ, පි.අ. 84-85.
- 10 -එම -, පි.අ. 01-02.
- 11 රත්නපාල, නන්දසේන, සැලලිහිණි සංදේශය, 1985, රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, පි.අ. 44.
- 12 දිසානායක, ජේ.බී, සමකාලීන සිංහල ව්‍යාකරණ ලේඛන 1, 2000, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ. පි.අ. 55.
- 13 සිල්වා ද, සුගතපාල, භාෂා විෂයක ලිපි, 1972, සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්මන්ට් සමාගම, කොළඹ, පි.අ. 101.
- 14 මුනිදාස, කුමාරතුංග, සිදත්සඟරා විවරණය, බු.ව. 2508, කේ.ඒ ආර්යදාස සමාගම, කොළඹ 10, පි.අ. 24.
- 15 සිල්වා ද, සුගතපාල, භාෂා විෂයක ලිපි, 1972, සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්මන්ට් සමාගම, කොළඹ, පි.අ. 100.
- 16 ජයතිලක, කේ. විමර්ශන සහිත කවිසිඵමිණ, 1992, ප්‍රදීප ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, පි.අ. 78.